[redacted]

Hoi [redacted]

Bijgevoegd antwoorden op de aanvullende vragen van de [redacted] nav het artikel van Agrifacts:

- Waarom leiden droge jaren tot een lager landbouw-aandeel? Voor mijn gevoel zou het eerder andersom zijn.

Dit betreft de landbouwaandeel (landbouwbijdrage) aan de belasting van het oppervlaktewater. In droge jaren is deze belasting minder, omdat er minder water afspoelt naar sloten/drains (zogenaamde ontwateringsmiddelen). Hiermee spoelen dus ook minder nutriënten af naar de sloten/drains. De aanvoer vanuit andere bronnen blijft gelijk (RWZI's, inlaat Rijkswateren). Met deze uitleg klopt het dat de landbouwbelasting voor het oppervlaktewater in droge jaren lager is dan in natte jaren.

In droge jaren is er naar het grondwater op landbouwbedrijven juist sprake van een verslechtering van de grondwaterkwaliteit. In de droge jaren is de uitspoeling naar het grondwater lager, maar wel met een hogere concentratie (minder verdunning, groter N-bodemoverschot, andere bodemprocessen). Dat zie je in de cijfers van het Landelijk Meetnet effecten Mestbeleid terug als een hogere concentratie nitraat.

- In de reactie staat nu dat kwelwater niet is meegenomen als landbouwbelasting bij de bepaling van aandachtsgebieden. Het punt van Rotgers gaat juist over NV-gebieden. In hoeverre is kwel daar wel betiteld als landbouwbelasting?

Directe kwel naar het oppervlaktewater is tot op heden nooit meegenomen in de bepaling van de landbouwbelasting (niet bij NV-gebieden en ook niet bij aandachtsgebieden). Nutriënten vanuit kwel in landbouwbodems zijn wel meegenomen de in de bepaling van de landbouwbelasting.

- In het verlengde daarvan noemt Rotgers een paar specifieke waterschappen die in het verleden kwelwater op een hoop gooiden bij de landbouwbelasting, en die daar nu op terug zijn gekomen. Wat kunnen we daarover zeggen?

Bij de studies die WEnR kent (landelijke bronnenanalyses en de regionale studies) is nooit het kwelwater op een hoop gegooid bij de landbouwbelasting. Kwel is geen landbouwbron.

Bij het afleiden van de doelen voor de Kaderrichtlijn Water is/wordt door waterschappen niet altijd op dezelfde wijze omgegaan met achtergrondbelasting (waaronder de kwel). Dit is wat anders dan dat ze de kwel bij de landbouwbelasting op een hoop gooien. In 2026 is er de gelegenheid voor waterschappen om doelaanpassingen te doen voor de KRW en zullen de waterschappen mogelijk wijzigingen aanbrengen in de wijze waarop de achtergrondbelasting wordt ingevuld.

- Wat is te zeggen over de bewering van Rotgers over het meemesten van sloten? ('100% onbetrouwbaar volgens WUR, toch meegerekend'

Meemesten sloten betreft enkel kunstmest is een marginale bron, ongeveer 0,1% van alle bronnen en heeft daarmee weinig invloed op de landbouwbelasting.

- Klopt het dat inlaatwater niet wordt meegerekend bij bepalen van landbouwaandeel?

Inlaatwater wordt niet meegenomen bij het bepalen van de landbouwbijdrage van een bepaald gebied t.b.v. de aanwijzing van aandachtsgebieden (ook niet bij NV-gebieden). Het gaat bij de aanwijzing van gebieden om het bepalen van de gebiedsinterne belasting, zodat daarop ook in dat betreffende gebied bepaalde maatregelen kunnen worden getroffen.

Inlaat vanuit het buitenland vindt ook plaats. Met de buurlanden worden (door IenW) afspraken gemaakt om de inlaat vanuit het buitenland te verminderen.

- Klopt het dat andere landen niet meten op fosfor en dat de Nederlandse methodiek leidt tot een veel hoger aandeel wateren dat niet voldoet?

Vanuit de Kaderrichtlijn water heeft iedere lidstaat de opgave om de ecologische staat van de wateren op orde te brengen. Dit kan onder andere door de belasting met nutriënten (stikstof, fosfor) omlaag te brengen. Afhankelijk van de toestand van betreffende nutriënten worden hierop de maatregelen afgestemd. Zo worden in Nederland de maatregelen gericht op de verlaging van stikstof en fosfor. In de buurlanden Duitsland en België is dit ook het geval. In Ierland is de problematiek vooral gericht op verlaging van de hoeveelheid fosfor, omdat fosfor belangrijkste oorzaak van het probleem is vwb de ecologische toestand in de wateren.

- Over de laatste opmerking: ik interpreteer de tekst van Rotgers zo dat de cijfers dateren van vóór de afbouw van derogatie en invoer bufferstroken. Als ze dat bedoelt, klopt die specifieke opmerking dan wel?

Het klopt dat de cijfers gebaseerd zijn op de toestand in de wateren in 2010-2013 (bronnenanalyse 2016) en de 2017-2022 (bronnenanalyse 2025). Voor de aanwijzing van de aandachtsgebieden zijn de meest recent beschikbare waterkwaliteitsdata gebruikt (een meerjarige reeks 2018-2024). In 2022 zijn de maatregelen derogatieafbouw en bufferstroken begonnen (bufferstroken bestonden al wel vanuit teeltvrije zone verplichting, GLB).

De vermindering van nutriëntenverontreiniging moet worden gerealiseerd door een mix van maatregelen waaronder bufferstroken en aanwijzing aandachtsgebieden. Met modelstudies in het kader van de actieprogramma's berekent WEnR of nog aanvullende maatregelen nodig zijn om op termijn (2040) de doelen te kunnen halen.

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 5 december 2025 15:46
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: tijdlijntje bronnenanalyse wat bijgewerkt + brieven van UvW/IPO

Van: [redacted]
Onderwerp: RE: tijdlijntje bronnenanalyse wat bijgewerkt + brieven van UvW/IPO

Ha allemaal,

[redacted] geeft aan dat 'ie een gesprek met [redacted] gehad en dat er e.e.a. nagevraagd moet worden. Hij zet specifiek even z'n vragen op de mail (zie hieronder) en wacht op de antwoorden voordat hij teruggaat naar Grinwis.

Groet, [redacted]
+++

- Waarom leiden droge jaren tot een lager landbouw-aandeel? Voor mijn gevoel zou het eerder andersom zijn.
- In de reactie staat nu dat kwelwater niet is meegenomen als landbouwbelasting bij de bepaling van aandachtsgebieden. Het punt van Rotgers gaat juist over NV-gebieden. In hoeverre is kwel daar wel betiteld als landbouwbelasting?
- In het verlengde daarvan noemt Rotgers een paar specifieke waterschappen die in het verleden kwelwater op een hoop gooiden bij de landbouwbelasting, en die daar nu op terug zijn gekomen. Wat kunnen we daarover zeggen?
- Wat is te zeggen over de bewering van Rotgers over het meemesten van sloten? ('100% onbetrouwbaar volgens WUR, toch meegerekend'
- Klopt het dat inlaatwater niet wordt meegerekend bij bepalen van landbouwaandeel?
- Klopt het dat andere landen niet meten op fosfor en dat de Nederlandse methodiek leidt tot een veel hoger aandeel wateren dat niet voldoet?
- Over de laatste opmerking: ik interpreteer de tekst van Rotgers zo dat de cijfers dateren van vóór de afbouw van derogatie en invoer bufferstroken. Als ze dat bedoelt, klopt die specifieke opmerking dan wel?

Onderwerp: FW: tijdlijntje bronnenanalyse wat bijgewerkt + brieven van UvW/IPO

Hoi

Hierbij het tijdlijntje voor de bronnenanalyse, waar naar gevraagd werd.
Daarbij ook een paar door UvW/IPO gestuurde brieven in dit traject.
Zorg jij dat dit verder komt? (mogelijk is het goed als minister iig dat tijdlijntje ziet voor het BO nog?, ter afweging voor

---

Van:

Wat mij betreft is dit akkoord om aan BPZ te sturen op de vraag om een tijdlijn bronnenanalyse.
Ben jij hiermee akkoord?

Groet,

Onderwerp: tijdlijntje bronnenanalyse wat bijgewerkt + brieven van UvW/IPO

Hoi,

Niet voor nu, ik heb het tijdlijntje wat bijgewerkt met afspraken uit de verslagen.
Ook een paar brieven die UvW/IPO in dit traject hebben gestuurd.
Annotatienota's heb ik in een mapje.